

Anlægsgartnere og driftsgartnere

Af lektor Jens Balsby Nielsen, stud. Karina Rojahn, professor Thomas Barfoed Randrup, Skov & Landskab, KVL og fagkonsulent Kim Tang, Danske Anlægsgartnere

Kun relativt få private anlægsgartnervirksomheder er leverandører af store grønne driftsopgaver. Alle har dog erfaring med grøn drift i mindre målestok, og mange er interesserede i forretningsområdet og har potentiale til at blive en større aktør. På det endnu ikke optimale marked må udbyderne i egen interesse tilpasse deres udbud af den grønne drift.

Det kan man udlede af undersøgelsen 'Anlægsgartnere og driftsudbud' som Skov & Landskab har lavet sammen med Danske Anlægsgartnere. Samtlige 235 medlemmer af Danske Anlægsgartnere fik sidst i 2003 tilsendt et spørgeskema hvor de blev spurgt om deres erfaringer med og holdninger til udbud af grønne driftsopgaver. 146 svarede. Det regnes for dækkende, bl.a. på den baggrund at spørgeskemaerne er sammenlignet med Danske Anlægsgartners egne oplysninger over medlemsvirksomhederne.

Målet var at afdække anlægsgartnervirksomheders erfaringer med at byde på grønne driftsopgaver og med at styre grønne driftskontrakter. Samtidig var sigtet at vurdere antallet og typen af de anlægsgartnerfirmaer der i fremtiden kan blive leverandører af grøn drift.

Optimal konkurrence

Omkring hver fjerde kommune bruger udbud af grønne driftsopgaver i større eller mindre omfang, og det er en tendens, som har været stigende siden midten af 1990'erne. Det hævedes imidlertid at de kommunale udbydere oplever at der kun er få private anlægsgartnerfirmaer der byder på grønne driftsopgaver.

Ifølge undersøgelsen af C. Lindholm m. fl. (se forrige sider) er der en tendens til at især mindre forvaltninger gennemfører totaludbud, d.v.s. udbyder driften af samtlige grønne områder i et udbud. Det kan medføre begrænset

konkurrence, og det anføres at det nuværende private marked ikke umiddelbart er gearet til større totaludbud.

Blandt anlægsgartnere opleves skepsis i forhold til de offentlige udbud og dermed for at være med i større grønne driftsopgaver. Næsten alle de grønne driftsopgaver blev indtil for bare ti år siden udført i offentligt regi. Det private marked har således kun haft få år til at indstille sig og opbygge erfaring og kapacitet til de nye store grønne udbud.

Skal regeringens intentioner om at øge udliciteringen have betydning inden for det grønne område, er der behov for mere detaljeret og nuanceret viden om anlægsgartners interesse for at indgå i priskonkurrence på offentlige grønne driftsopgaver. Er der for få private entreprenører på markedet, kan der være en risiko for en monopolisering af markedet. Det er derfor fra de offentlige bestillers synsvinkel vigtigt at fastholde også et større antal entreprenører for at få optimal konkurrence.

Erfaringer med grøn drift

Den danske anlægsgartnerbranche er præget af et stort antal virksomheder der har deres primære aktiviteter ved anlægsarbejder. Her har næsten 60% af virksomhederne placeret mere end halvdelen af deres aktiviteter.

Selv om næsten alle anlægsgartnervirksomheder også udfører grøn drift er der ifølge besvarelserne kun 10% der har mere end halvdelen af deres omsætning knyttet til driftsopgaver. Anlægsgartnervirksomhederne er især aktive på det private område hvor 88% har praktiske erfaringer med løsning af grønne driftsopgaver.

Færre virksomheder har erfaring med grønne driftsopgaver for det offentlige. Undersøgelsen viser dog at 51% af virksomhederne udfører grønne driftsopgaver for enten kommuner, amter eller stat.

28% af virksomhederne angiver at mere end halvdelen af medarbejderne arbejder med disse opgaver. Der er altså forholdsvis få anlægsgartnervirksomheder der specialiserer sig inden for grønne driftsopgaver og ganske få kan karakteriseres som store aktører med hensyn til grøn drift.

Erfaringer med udbud

Stort set alle anlægsgartnervirksomhederne løser opgaver for andre private virksomheder eller privatpersoner. Det sker uden at der nødvendigvis er faste regler for priskonkurrence og styring.

Ud af de adspurgte virksomheder har tre ud af fire erfaring med anlægs- eller driftsopgaver for det offentlige. De kender derfor i større eller mindre grad de offentlige krav til priskonkurrence. Kun få er dog helt afhængig af det offentlige. Herfra har kun 7% over halvdelen af deres omsætning.

Mere end hver tredje af anlægsgartnervirksomhederne har forsøgt at blive prækvalificeret til at give pris på grønne driftsopgaver. Det er lykkedes i 64% af tilfældene. Chancen for at vinde er altså god.

Mange har erfaring med udbud af grønne driftsopgaver. 40% af virksomhederne har erfaringer med priskonkurrence ved offentlige åbne udbud, mens næsten halvdelen af virksomhederne har erfaring med begrænsede udbud og underhåndsbud på grønne driftsopgaver.

Det er stadig mest anlægsopgaver som de private anlægsgartnervirksomheder er orienteret imod.